

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Nyitltér sora 1 korona.

Karácsony.

„Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békeség és az emberekhez jóakarát.”

„És lőn, hogy mikor elmentek volna az angyalok ő tőlük a mennybe, mondanák a pásztorok egymásnak: Menjünk el mind Betlehemig és lássuk meg a dolgot, melyet az Ur megjelent nekünk.”

„Elmenének azért sietséggel és megtalálják Máriát és Józsefet és a kis gyermeket, ki a jászolban fekszik vala.”

Lukács ev. II. r. 14., 15., 16.

Oh drága, régi-régi öreg könyv: Szentírás, — ime mivé lettek a Te megennyhitő örökszép, is'eni eredetű, csudás mélységű, klasszikus szavaid! — Ime, mivé lettek! „és e földön békeség és az emberekhez jóakarát!”

Oh drága, régi-régi öreg könyv, vizsgáló, elnyugtató a bajban, lelket föl-emelő, ujjongó az örömben: ime lásd, ez lett a békeségből — milliók harca egymás ellen. Ez lett a jóakarattól: öldöklés, vérontás, egymás életét kioltó rút, nagy zivatar!

Oh csendes, békés, isteni megnyugvással teljes, kicsi szegény betlehemi is-

tálló szalmás jászola, mely az egész világ reménysege és fényessége vagy: áraszd el szeretettel ezt a sivár földet, mert itt az emberek gyűlölik egymást. Gyűlölik egymást és rosszak egymáshoz. Nem szeretik egymást és törnek egymás ellen halálos nagy, fekete gyűlölettel, irigységgel és kaján-sággal — és nagy, erős rosszakarattal És pusztulnak, vesznek drága, féltett, megsíratott fiatal életek. Sok-sok. Mindig több. Mindig más. És reng a föld a harcizajtól, és fegyverek söpriek végig jégesőként a dús, érett kalászu ember-vetést, hol minden egyes kalász: egy külön élet, egy külön világ, egy külön féltett kincs.

Oh drága kicsi, most született Gyermekek, világok Ura, mindeneknél nagyobb és hatalmasabb Felsőg, két parányi kis kövér gyermekkezedből hulljon-hulljon a Szeretet áldása a sivár emberi szivek szikkadt földjére. Hulljon-hulljon a vizagsztaiás enyhülete a sok-sok bánatra, boldogtalanságra. Hűsítsd el az égő, sajgó sebeket örök balzsammal: a hittel.

Ne engedd, hogy a gonosz győzedelmeskedjen a jön; ne engedd, hogy a hamis és kétszínű: boldog legyen, s az őszinte: boldogtalan. Ne engedd, hogy a hazug hívőkre találjon s hogy az igaztól guny-

mosollyal forduljanak el. Ne engedd, hogy az értéktelent becsesnek tartsák s az értékeset semmire se becsüljék. Add, hogy minden és mindenki saját érdeme szerint éljen és tartassék annak: ami.

Oh betlehemi szegény, rongyos istálló királyi fényes aranyalata: sugározz szét nagy-nagy világossággal mindenfelé, ahol csak sötétség van az egész világban.

Ragyogja be fényed, melegséged a legkisebb, legelhagyottabb zugokat is az emberi életben; ne maradjon árnyék sehoh sem. Teljesüljön minden szavában a bibliai felségű mondás: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek! és e földön békeség és az emberekhez jóakarát!”

Élet a harctereken.

Hogyan gondoskodnak a katonáinkról?

A hadban álló hadsereg számos szükségleteiről szóló gondossággal, tekintettel a téli hadjáratra, bizonyára a katonáknak hideg ellen óvó eszközökkel való felszerelése foglalja el az első helyet. Az egész hadsereg téli felszerelését bőségesen és idejében biztosítani volt legfőbb gondja hadvezetőségünknek s ennek köszönhető, hogy a tél bekövetkezésekor minden egyes ember részére helyben voltak a szükséges téli felszerelési cikkek.

Karácsony-est.

Csendes karácsony-est szentséges ihlete
Szállj óh csendben hegyen, völgyön s bérceken át,
Nyugalmas arcokon áhítatos béke
S ne a multnak fájó, keserves emléke
Honoljon, amerre fáradt szemem ellát.

Add, hogy örvendjenek, akik annyit sirtak:
Bánatos özvegyek, apátlan bús árvák...
Szívüket krisztusi szeretettel töltsd be,
Száradjon fel már a szenvedések könnye,
Jóleső vigaszod ah, oly sokan várják!

Gyilkos fegyver óh ne, ne ontsd több életet...
Csituljon haragunk s egymást hogy megértsük:
Édes békét lehelj ellenünk szívbe,
Hogy ki ezrek éltét sohasem kimélté:
Haragot, vad bosszút feledjen el érte.

Csendes megnyugvának felhőtlen derüje
Cserélje fel minden szenvedésünk, gyászunk...
Oh, jöjj el már hozzánk csendes, szelíd Béke,
Karácsony estéjén küszöbünkön lép be,
Akkik csak szenvedünk: tárt karokkal várunk.

Szomorú karácsony szentséges ihlete
Hegyen, völgyön, bérceken szállj, szállj tovább, szállj
S amit oly régóta áhítattal várunk, [csak,
Amiért hozzád száll imádó főszánk:
Nyugalmas békédre sok szohuzszenet várunk...

• LÁZÁR ALAJOS

Félmilliót, vagy egy szép lányt

(A kozákezedes hadisarca.)

A háboru színes eseményei között sok olyan van, amiről — ha nem most élő szemtanuk mondanák el — azt kellene hinnünk, hogy regény-író fantáziája gondolta ki. Ilyen izgalmas és megrázó történetet mondott el T. Miksa, vagyonos galíciai kereskedő, aki északnyugati Galícia egyik városából, Rzesowból menekült el.

A kereskedő a következőket mondotta el a virágzó városban az oroszok uralma alatt átét napjairól:

— Amikor csapataink stratégiai okokból először kivonultak Rzesowból, csakhamar bevonultak oda az oroszok és megszállották a várost. A parancsnokló orosz tábornok a körülményekhez képest jó ember volt. Megtiltotta, hogy az utcán járjunk, hogy jó ismerősök és családtagok egymást látogassuk, kihirdette, hogy aki gyanusan viselkedik, azt felkötötti. De azért jó ember volt, mert később jött még rosszabb is.

A tábornok beteg lett és egy kozákezedes került a helyébe. Az ezredes magához hivatva a jobb nevű embereket és tudtukra adta, hogy a városra ötszáz ezer korona hadisarcot vet ki. Én is a jobb nevűek között voltam, innen tudom, hogy miként történt a nevezetes „audencia.”

— Ötszáz ezer korona, parancsnok ur, — mondtuk, — ennyi pénz itt nincs, talán még ötezer se. A gazdag emberek elutaztak s nekünk enni is alig van, nemhogy egy félmilliónk lenne...
Nagyon rövid választ adott az ezredes:

— Négy napot adok a hadisarca beszoállítására. Ma szerda van... szombat délig vagy a pénz van itt hiány nélkül, vagy összelövetem a várost!

Ezzel sarkon fordult és az adutánsa intett, hogy elmehetünk.

Othton tanácskoztunk órákon és napokon át, hogy mit tegyünk. Tanácsatlanok voltunk. Pénteken reggel újra elmentünk az ezredeshez s kértük, legyen könyörületes. Rídegen ragaszkodott a félmillió hadisarchoz, ismételte, hogy másnap délig együtt legyen a pénz, mert másképen a várost egyenlővé teszi a földdel.

Siránkozás és fájdalom tanyája volt a mi városunk. Szombaton pedig meg egy utolsó kísérletet tettünk. Reggel felkerestük a parancsnokot és sirva könyörögtünk, ne büntesse a városon a pénztelenségünket. Ekkor, mintha meghattotta volna a szavunk, mosolyogva lépett hozzánk:

— Jól van, hát nem ragaszkodom a pénzhez. De van egy feltételem. Tegnap este láttam az utcán egy lányt. (Megmondta a nevét is.) Ha ez a lány délig itt lesz a lakásomban, akkor fellemelek benneteket a hadisarca alól. Délig van időtok... Most mehettek!

Elképzelhető a mi kétségbeesésünk. A lány fivére is ott volt közöttünk. Ökörbe szorult kézzel, sápadtan hallgatta a parancsnokot, de szerencsére, tudott uralkodni magán.

Eleinte azt határoztuk, hogy a lányhoz el sem megyünk. Tizenhét éves, tiszta, gyönyörű lány... De otthon, amikor hazamentünk és láttuk az asszonyainkat, a kis gyermekeinket sirni, azokért tennünk kellett valamit. Elmentünk

Minden katonára báránygyapjúval bélelt kabátot kívül gyapjúzseket és gyapjú nadrágot, flanelbravallót, haskötőt és leggyakrabban még a tartalékosok által hozott zseket kap. Ezenkívül minden katonára szőrmemellényt, hősapkát, érmelegítőt, lábszárvédőt, pamutkezyüt, papirkapcát és papirmellényt kap, amit megfelelően gyakran megújíthat. Azután pedig minden katonára egy takarót is kap. A harcóló csapatok részére fehér flanelbaslikok, a lovasok részére lábmelegítők, az előőrsi szolgálatot teljesítők részére földig érő bundák és halinacsizmak állanak rendelkezésre. Mindezeket a szállítási nehézségek elkerülésére hadtestek szerint 100 ember részére számított küldeményekben vitték el, illetve továbbították a hadtápvonalak parancsnokai által kijelölt állomásokra. A változó hadi helyzet következtében, még inkább a vasúti forgalomban gyakran elkerülhetetlen zavarok következtében megtörtént, hogy egyes ilyen felszerelés-szállítmányok elkéskézték az illető csapatokhoz, vagy igen kevés esetben még nem is érték oda, de mindenestre utban vannak és a legrövidebb időn belül minden katonára kellő téli felszereléssel fog rendelkezni.

Mint a hideg elleni kitűnő védőszert, különösen éjszakára 2—2 ember részére sátorban felállítható kályhákat szereztek be. Ezen szellemes konstrukciójú fűtőeszköz három alkatrészből áll. A kályhából, a kályhacsőből és a füstemésztőből. A kályha pléhlemezekből áll, amelyek egymásba csavarthatók és két keresztbező pléhdarab képezi a kályhaajtót. A kályha felállításánál alapul egy U alakú pléhkeret szolgál. A kályha csöve három folyton kisebbedő egyenes pléhcsőből áll, melyek szikrafogóval vannak ellátva. A füstemésztő is rövid, azbeszttel bélelt pléhcső, melyet a kéményre alkalmaznak, hogy a sátorított kigyulladását meggátolják. E fűtőeszköz, melynek súlya mindössze 8 és fél kiló, nagyon megfelel céljának, mert könnyen állítható fel és szedhető szét, minden fajta tüzelésre alkalmas, könnyen szállítható és igen tartós. Leszállításuk pedig olyan gyorsan történik, hogy a harcban álló csapataink máris birtokában vannak valamennyien e kályhának. Mindenesetre nagy megnyugvást kelt az a tudat bennünk, hogy derék katonáink, féltett szemüfényei kellő hőmérséklet mellett pihenhetnek és a hideg által nem zavart éjjeli nyu-

galom után nappal teljes erejük birtokában vannak.

Az élelmiszerek beszerzésére és elszállításukra a hadban álló csapatokhoz, képezi másik főgondját a hadvezetőségnek. Az élelmiszerek beszerzése, tekintettel a monarchia két államának túlnyomólag agrárius jellegére, nem találkozik nehézséggel. Az élelem előállítására a csapatoknál a mozgókonyhák, illetőleg a főzőládákban történik, mely utóbbiak gyakran a tűzvonalban teljesítik kitűnően feladatukat. A legénység élelmének leglényegesebb alkatrészét a hus képezi, a mely nagyjában mindig a helyszínen szerezetik be. A csapatok, mint változatosságot, örömmel üdvözik a konzervekkel való élemezést és különösen a vágóthús-konzerveket mondják igen ízleteseknek és nagyon szívesen eszik.

Szeszes italokat ritkán kap a katonák. Az alkohol pótlására tea, kávé és csokoládé szolgál, amely bő mennyiségben áll rendelkezésre s melyeket a mozgókonyhákban külön e célra szolgáló üstökben ugyiszóván folytonosan készítenek. A vízzel való ellátás kérdését is nagyobb nehézség nélkül sikerült megoldani. A csapatokat hordozható szivattyukattal és szűrőkészülékekkel látják el, hogy szűkvízű vidékeken is segíthessenek magukon. A gyanus vizet először megfőzik és tea vagy kávé alakjában isszák.

Mondjunk valamit a lövészárkokról is. Arról az életéről, amely a lövészárkokban folyik, egyáltalában nem szabad hamis képet alkotni. A katonák nem fekszenek huszonnégy óra hosszat az árkokban, puskával a kezükben, hanem ugyiszóván csak egy részük áll őrt, hogy az ellenség minden mozdulatát idejekorán jelentse a mögötte levő haderőnek. Ezeket az őrköt meghatározott rendszeres időközönként felváltják. A többiek a lövészárkokba vajt lyukakban és barlangokban tartózkodnak. Ezek a mélyedések a háború folyamán egyre lakályosabbá lesznek, szalma, takarók, szőnyegek, párnák stb. vannak felhalmozva az ilyen földalatti barlangokban. A huszonnégy órás őrizetet ilyen körülmények között minden nagyobb nehézség nélkül el lehet látni, huszonnégy óra mulva pedig ugys felváltják az egész legénységet, amely most már olyan helyre kerül, ahol jobban tudnak róla gondoskodni.

vartan, már azt sem tudták, mit csinálnak. Egy pár pillanat mulva ott voltak a huszárók a mi utcánkban. És az elmaradt orosz katonák térden állva, összetett kezeikkel várták őket, kegyelmel kérvé. Oh, milyen jól esett térdelő, megalázkodott oroszot látni!

Sokan az orosz parancsnok lakása elé siettek. Már a mi katonáink voltak ott és sok orosz, akik foglyul estek. Az a szegény leány boldogan rohant haza és ráborult sírva, zokogva az édesatyja szívére. Már ott állt az orosz parancsnok lakása előtt, mikor megtudta, hogy megjött a szabadulás a legborzasztóbbtól.

Künn az utcákon az egész város. Az embe-
rek — nők és férfiak — a huszárók kezeit csókolták. És kihordta mindenki a huszáróknak, amije volt. Étél, ital garmadával. Az oroszok drága pénzeket kínáltak a dohányért és ételért, de mi elástuk előlük a földre. Most mindent kiszedtünk.

A mi katonáink a várost övező dombokon találtak négy orosz ágyut, a városra szegezett tátangó torokkal, és sok löveget. Az orosz parancsnok — úgy látszik — elkészült rá, hogy beváltsa az ígérteit.

Mikor az oroszok most másodszer is megszállották Rzesowot, persze egyetlen egy sem maradt ott azok közül a polgárok közül, akik keresztül éltek az első orosz uralom napjait. Mihelyt a mi csapataink elvonultak, mi is utra keltünk Krakó felé, s talán megértik, hogy legelsőnek az a szép, fiatal leány menekült családjával, aki már egyszer majdnem az életével is drágább kincset áldozott megmentésünkért...

Csataképek.

(Kis epizódok a nagy háborúból.)

Az öt magyar huszár.

A magyar katonák vitézségét, hősi elszántságát kitűnően jellemzi az az eset, mellyel mostanában tele vannak a külföldi lapok. Öt magyar huszáról szól a krónika, akik Orosz-Lengyelországban egy őrjárutak alkalmával betévedtek az oroszok hadállásaiba és lelőttek egy herceg-rangban levő orosz tábornokot.

A Frankfurter Zeitung így mondja el az öt huszár bravúrját:

A huszárók, amint észrevették, hogy hol vannak: elbujtak egy erdő mellékösvényere és lovukról leszállva, harcra készen elhelyezkedtek. Tudták, hogy elvesztek, de legalább drágán akarták az életüket odaadni.

Az erdő közelében két orosz ezred vonult el. Az ezredek marsolása olyan zajt ütött, hogy a megijedt huszárlovak kapálódzását nem hallották meg. A huszárók a gyalogosok közé akartak lőni, de az őrmester várakozást parancsolt. Csak elbucsztak egymástól.

— Szervuszok! — mondotta az őrmester.
— Szervusz, szervusz! — és a legények kezét adtak egymásnak.

Ez volt a bucsujuk.

Végre elvonultak az ezredék és tüzerek következtek. Előlvogott egy tiszt.

— Lőjtek? — kérdi az egyik huszár.

— Még ne! Majd jön valami nagyobb vad!

A tüzérség után nagy szürke automobil gördül. Három óriási prémes bundából tiszték feje látszik ki. Ezek főtisztek.

— Szervuszok, itt az ideje, — mondja az őrmester.

Ujra suttog a „szervusz“ és öt golyó repül az autóra felé. Az egyik tiszt, egy tábornok, hangos kiáltással hátraesik. Az automobil megáll, a soffőr leugrik, de a tiszték egyike ráordít valamit, a soffőr visszaugrik a helyére és a kocsi tovaszáguld. A lövésekre iszonyu zűrzavar keletkezik, az oroszok azt hiszik, hogy váratlanul az ellenség kelepecéjébe estek, össze-vissza lövöldöznek s az öt honvédhuszár az est homályában szerencsésen elmenekül.

Az automobil másnap az osztrák-magyar csapatok kezébe került: elakadt az uton, mert elromlott a gépezete. A holt tábornok akkor is benne volt, de a két másik tiszt már nem volt vele...

*

A kozákok.

A felvidék, amióta az oroszok megtisztelték látogatásukkal, sokat szenved a kozákok uralmától. Ez a vad, erőszakos, durva horda kegyetlenkedett, rabolt és gyújtogatott mindenhol, ahova csak betette a lábát.

Mikor az oroszok bevonultak Homonnára, jórészt üres volt a városka. Aki csak tehette, elmenekült a kellemetlen vendégek elől.

Polner Jánosné, egy szegény cipészemester felesége, nem tudott elmenekülni, mert gyermekágyban feküdt. A szegény asszony éppen újszülött gyermekét táplálta, mikor egyszerre nagy zajjal felcsapódott az ajtó és négy marcona kozák lépett a szobába. Rákialítottak valamit, de ő nem értette meg. Erre az egyik elment és hozott valakit, aki értett az ő nyelvükhöz is, meg a magyarhoz is. Ez az ember aztán elmondta, holj fel követeltek tőle a katonák, hogy azonnal kegylen az ágyból és főzzön nekik ebédet. A menüt is megmondták: pecsenyét akarnak.

A szegény asszony sirt, könyörgött, hogy ő beteg, nem tud a lábára állani, meg aztán nincs is pénze, nem tud pecsenyét adni a katonáknak. Kérte őket, hogy menjenek máshová ebédelni.

A kozákokban nem volt irtalom. Megparancsolták az asszonynak, hogy egy óra mulva készen legyen a pecsenye, másképp megölék a gyermekével együtt, — aztán eltávoztak.

Polnerné nagynehezen felkelt az ágyból, szerzett egy kis krumplit és levest főzött belőle a kozákoknak. Azok egy óra mulva pontosan meg is jelentek s követelték a pecsenyét. A szegény asszony eléjük tette a levest. A kozákok ételen dühbe jöttek, ordítottak és az öklüket emeltették. Egyik kozák pedig felkapta az asztalról a tálat és a forró levest végigöntötte az asszonynak és a gyermekén. A két szerencsétlen

a leány szüleihez. Az apja nagybetegem feküdt. Az anyja is beteg a sok virrasztástól. A leány szólanul, sápadtan állt, mikor bemertünk. Még nem sejtették semmit. Aztán kezdtük vontatottan, lassan elmondani, hogy miről van szó. Nem tudom, hogyan történt, de elmondtuk. Arra eszméltem, hogy a leány odarohant az apja ágyához és zokogva hullt a földre.

— Nem megyek! Nem megyek! El fogunk pusztulni! — kiáltotta őrgöngve, kétségbeesetten.

Volt közöttünk egy rzesowi polgár, aki e szívfacsaró jelenet után odaemelt a leány elé. A nyolcvanéves ember ott sirt a földön és könyörgött a leánynak, hogy mentse meg azt a sok árthatlan asszonyt, leányt és gyermeket, akiknek az élete most tőle függ.

Hosszúnak látszó, kínos pillanatok teltek el. A leány felemelkedett. Soha nem tudom elfelejtetni, ahogy akkor végignézett rajtunk. Ilyen tekintetük lehet azoknak, akik a vécpadra készülnek. Nem szólt egyetlen szót sem, megcsókolta az apját és anyját, azután elment...

Nem sok idő mulhatott el, amikor az utcáról különös zajt hallottunk. Megrémültünk, mert azt hittük, hogy a kozákezedes már reánk szabadította vad kozákhordáját.

Az utcán folyton nagyobb lett a lármá. Ki sem mertünk nézni. Néhány perc mulva aztán berohant valaki és magából kikelve kiáltotta:

— Itt vannak a huszárók!...

Nem tudom elmondani, hogy mit éreztünk akkor. Mintha a megváltás jött volna. Kirohantunk az utcára. Már akkor kint volt mindenki. Néhány orosz katonák szaladgált halállos ijedségben, za-

teremtés rettenetes égési sebeket szenvedett. A kozákok erre röhögve eltávoztak.

Ilyenek a kozákok.

Jelenet a harctéren.

Kedves harctéri epizódot írt a minap hozzátartozóinak egy huszárhadnagy, aki parancsör-tiszti szolgálatot teljesít csapatainknál. A múlt héten fontos jelentést bíztak rá azzal, hogy továbbítsa a hadseregpáncsnoksághoz. A hadnagy lóra kapott és két óra múlva már rendeltetési helyén volt. Szembe jött vele egy tiszt olyan ruházatban, mely egyforma külsőt ad valameny-nyűiknek. A hadnagy tisztelgett és megtegte a jelentést:

— Százados urnak aláztosan jelentem, egy jelentést hoztam!

Erre a megszólított tiszt így felelt:

— Kedves fiam, nagyon örvendek, hogy olyan fiatalnak látssom. Egyébként József királyi herceg vagyok!

A hadnagy a meglepetéstől aig tudott szóhoz jutni, meglepetőznie azonban nem kellett, mert a kimagyarázó szavakat helyette a mosolygó királyi herceg mondotta el.

ruak, mint mások. Hallgatják a meséket, amiket a katonák mondanak. Elragadtatással figyelnek minden szóra s se vége, se hossza a sok kérdőzködésnek. Majd virágot hoznak, egyik is, másik is, szép fehér őszi rózsát. Olyanra változik néha a kórházi szoba, mint egy szép virágos kert. — Lehetetlen meghatottság nélkül ezt leírni.

Szeretnek, becsülnék, tisztelnek bennünket, mindnyájunkat, mintha ez mind-mind egy nagy család lenne s ebben is mi lennénk a legjobb gyerekek.

Némelyik könnyebb sebesültek a szájában hosszú virszinia-szivar őtlenkedik. Ha ezt a műveletet egy jóképű „vörös ördög” végzi s nem szelel a virsziniája, úgy eikeríti a huszármatyánkot, hogy az apaca nénék nem győznek elég keresztet vetni magukra. De ez nem nagy baj, minthogy most semmi sem baj, amit a katonák csinálnak.

Nagy tekintélye van most minden fegyvernembeli harcosnak. S mi érezzük is, hogy ezt a kitüntetést kiérdemeltük. Laikus embernek fogalma sincs arról, mi az: hónapokig a harctéren lenni. Sokat, nagyon sokat kell ott szenvedni, ha valaki a haza iránti kötelességének lelkiismeretesen eleget akar tenni. S aki erre van teremtve, az menjen is. De a szívnek és az észnek ott is helyén kell lenni...

(Folytatom)

Egy sebesült élményeiből.

Írja: **Oszeszly Kálmán.**

VII.

Jägerndorf, te kedves kis sziléziai város! Olyan zavart volt a fejem, mikor megérkeztünk. Ez nem is csoda, az események ezer és ezer színes változata nyargalt át az agyamon. Élet-halál harcot vívtam még pár nappal előbb az ellenséggel, — az után a sok durvaság után jó volt, nagyon jó volt egy kis barátságos szó, egy-egy meleg kézszorítás.

Este érkezünk meg. Talán az egész város kint volt az állomáson. Nevezetessége ennek a fogadtatásnak a sok szép leány és asszony. Amíg hordágyon fektíttem a perronon, becézgettek, simogattak s az a néhány pohárka szesz, amit belénk kényszerítettek a kedves hölgyek, meg éppen jól esett.

Mikor berobogtunk a városba, üresek, néptelenek voltak az utcák. A kórházban először is egy fürdőkádba kerültünk s ez a fürdő már igazán szükséges volt. Napokig még ivóvízhez se juthattunk, nemhogy mosakodni lehetett volna.

Az éjszakát kitűnően átaludtam. Reggel egy nagyon szép apaca ébresztett fel s lázmérőt dugott a hónom alá. Ahogy megpillantottam, szépséges gondolataim támadtak, de szörnyen prózai embernek is kell lennie, kinek szépséges gondolatai nem támadnak, ha reggel egy gyönyörű arcú, kedves apaca ébresztgeti álmaiból.

Az operációs teremben hamar eloszlottak ezek a szép gondolataim. Alig várlam, hogy a műtőorvos végezzen velem.

Ugy fektüdtem az operáció után egész nap, mintha hiányában lettem volna a mozdulás egy mellőzhetetlen kellékének: az életnek. De ez jó volt, mert ez alatt az idő alatt nem éreztem fájdalmat.

Valami kísértet bolygatott álmaimban. Egy muszka, borzalmas képe volt, és minden tagja véresen összezuva. Az előttem megjelent éjszakai kísértet kétségkívül az lehetett, aki egyszer a harctéren a halott muszák közül felugrott és rám támadt, kit az embereim aztán agyonverték.

Egész életemben irtóztam a kórház kietlen, rideg, szomorú környezetétől. Ezt az élő sirboltot, ha lehetett, mindig messze elkerültem. De most valami más, egészen más élet van benne.

Mennyivel élénkebb, hangosabb most a kórházi szoba! Az ápoló nénék sem olyan szomo-

röntő borzalmak napja az idén. Nekünk az idén nem jön meg a kis Jézusunk...

A mi karácsonyunk, ugy-e édes barátom, az lesz majd, mikor győzelmes diadalal visszatérnek közénk a testvéreink, fiaink, apáink... Ez lesz majd az ő ünnepük is.

T. előfizetőinknek, munkatársainknak és lapunk minden olvasójának kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Lapunk e száma a karácsonyi ünnepek miatt vasárnap helyett pénteken jelent meg.

— **Tartalékkórházunk első halottja.** —

Tartalékkórházunknak gyásza van. Csütörtökön reggel meghalt az egyik sebesült, távol szeretteitől, idegen helyen. Hiába volt az orvosi tudomány minden igyekevése, hiába az önfeláldozó ápolás, szegény Varga Jánost nem lehetett az életnek megmenteni. Varga csesztregi ember s ott élnek a hozzátartozói is. Mint 39 éves népfelkelő, a 20. honvéd népfelkelő-gyalogezredben harcolt a hazáért, mígem egy golyó a lábán megsebesítette. Sebesüléséhez még súlyos betegség is járult s hozzánk Alsólendvára már mint súlyos beteg és sebesült került. Dacára a legodaadóbb ápolásnak és gyógykezelésnek, f. hó 24-én reggel meghalt. Varga János az első halottja a tartalékkórházunknak s talán azért rendit meg bennünket annyira a halála. Szegény, öreg népfelkelő, idegen földbe, távol hozzátartozóitól, fogsz pihenni, de e város minden lakósa szeretettel őriz meg emlékedet, mint amilyen szeretettel te védted véréddel és életeddel ezt a drága földet. Nyugodjál békében!

— **A helybeli IZR. Nőegylet és a háború.**

A helybeli IZR. Nőegylet — anyagi erejéhez mérten — hazafias buzgalommal vett részt a háborús jótékonyágban. Így a Hadszegélyző Hivatainak három ízben küldött nagyobb mennyiségű ruhaneműt, összesen 1560 darabot. Hadikölcsonben 3000 koronát adott az egyesület, a hadbavonultak hozzátartozóinak pedig 100 koronát. Jótékonyágának betetőzésére újabban az egyesület 20 koronát adott át a helybeli Vöröskeresztnek a sebesült katonák karácsonyára.

— **A mesedélutánok beszámolója.** Fogadják mindazok, akik szerény tehetségemhez mért igyekezetemet oly szívesen s oly sok elnézésel pártfogolták, háias köszönetemet. A befolyt 80 koronát a következőképpen használtam fel: 50 koronát a helybeli Vöröskereszt főkegyesületének a „katonák karácsonya” számára adtam át, 15 koronát a Kath. Nőegyletnek a hadbavonult gyermekei karácsonya javára, 15 koronából pedig öt darab szeretet-dobozt állítottam össze, melyek a Born Frigyes-féle automobil-járatok útján jutnak el rendeltetési helyükre. Tartalmuk a következő: egy üveg meggyálinka, egy kis doboz teasütemény és cukorka, egy nagy tábla csokoládé, öt szivar, tíz cigaretta, egy gyújtókészülék, egy doboz gyufa, két gyertya (sötét van a sánc-árkokban), egy csomag levélpapír, két karácsonyi képeslap, egy tintaceruza, egy levél varrótű, fehér és fekete cérna, 12 patent nadrággomb, egy drb szappan, két zsebkendő és egy zsebtükör.

Kiváló tisztelettel *Fuss Evelin.*

— **A maximális gabonárák kudarca.**

A gabona- és lisztmentiek legmagasabb árának megállapítása, mint azt már többször megirtuk, nem járt a kívánt eredménnyel. Sok a panasz, különösen a vidéki ármegállapítások ellen s a kereskedelemügyi miniszteriumban még most sem készültek el a maximális ármegállapításoknál történt hibák kiküszöbölésével. Ausztriában is azt panaszolják, amit nálunk, hogy a maximális árak tönkretették a gabonakereskedelmet. Ennélfogva az osztrák kormány és a magyar kormány legközelebb össze fog ülni, hogy egyöntetűen állapítsák meg az ármegállapítás hibáit.

HIREK.

Édes barátom,

magyar testvérem, vessél egy pillantást a naptárra és vedd észre, óh vedd észre, hogy ma száll le a földre a szeretet és béke angyala. Vedd észre, hogy ma karácsony szent ünnepe van. Ilyenkor, minden esztendőben, konyhóban és palotában egyaránt fényes gyertyaszálak gyultak a szeretet és béke angyalának dicsőségére. A fényes gyertyaszálakat kiseded, boldog családok álltak körül, akik örömmel és szeretettel gondoltak s Emberre, aki ezen a napon megszületett s eljött a szeretet és béke tanával.

Vajjon hol találunk az idén családot, amely megelégedett és boldog érzéssel állja körül a karácsonyfát? Hol van olyan család, amelynek meghitt, meleg köréből ne hiányozna valaki, akire féltő aggodalommal gondol a család többi tagja; aki a zivataros, zimankós karácsonyi éjet a fagyos havon, a hideg lövészárokban tölti puskaropogás között; aki olyan messze van tőlünk s akihez olyan közel van a halál; akik ma legdrágábbak nekünk, mert a vérüket, életüket, mindenüket áldozták értünk...

Ezeknek a drága hősöknek, fiainknak, testvéreinknek, apáinknak a karácsonyra gondolj édes barátom, magyar testvérem, s gondolj rájuk folyton, szüntelenül. Gondolj azokra, akiknek ma nincs karácsonyuk s nem is lesz addig ünnepük, amíg a szeretet és béke angyala igazán le nem száll a földre. Gondolj azokra, akikért mi is lemondtunk az örömről, vígságról, ünneplésről. A kis Jézus ma is meghozza ugyan a legtöbb házhoz a karácsonyfát, a gyermekek örömet, de nem hozza meg a nagyok örömét. Mi az idén nem örülünk a karácsonynak, melynek a szeretet és béke ünnepeinek kellene lenni, de amely véres ölaöklések, egymást

Ima a hadbavonultakért!

Ára 20 fillér.

A tiszta jövedelem a Vörös Kereszt Egylet. A csinos kis füzet huszonegy imát tartalmaz.

Kapható: **Balkányi Ernő** üzletében Alsólendván.

Adakozunk a Vöröskereszt Egyletnek! Segítsük a hadbavonultak családait! Aldozunk az elesettek hozzátartozóinak!

— **Előléptetés.** A katonai rendeleti közlönyben olvassuk, hogy Öfelsége a király Kleinfeld Ignác népfelkelő hadnagyot, a muraszerdahelyi hírdőség parancsnokát főhadnaggyá léptette elő.

— **Vaszary Kolos nagybeteg.** Vaszary Kolos hibornok, Magyarország volt hercegprímása, balatonfüredi villájában — ahol jelenleg tartózkodik — súlyosan megbetegedett. A nagybeteg hibornok jelenleg nyolcvanhárom éves.

— **Az özvegyekért és árvákért.** Sándor János belügyminiszter a múlt héten rendeletet bocsátott ki, melyben minden hazafiasan gondolkodó honpolgárnak figyelmébe ajánlja a Hadsegélyező Hivatal által forgalomba hozott hazafias jelvényeket és egyéb háborus emléktárgyakat, valamint képes levelezőlapokat, a melyek tisztá jövedelme a háboruban elesettek özvegyeinek és árváinak javára fordíttatik. Minden egyes emléktárgy, vagy levelezőlap könnyeket töröl le s ezért hazafias cselekedeteket visz végbe, a ki ezeket terjeszti, veszi és hordozza.

— **Uj polgári örök.** A héten ismét tizenkét új polgári örök tett hivatalos esküt. Az új polgári örök ezek: Weisz Samu kereskedő, Schön Jenő kereskedő, Bienefeld Adolf gyári raktáros, Gerics János kosárfőnök, Molnár Nándor szabósegéd, Gombóc Lajos írnok, Santák Pál cipészsegéd, Fritz Dező kereskedősegéd, Bellovics György ács, Deutsch József gyári hivatalnok, Ferenczy György gyári munkás és Keszezy János festősegéd. Ezzel a lendvai polgári örök száma 76-ra emelkedett.

— **Az untauglichok utóállításáa.** Azoknak a B) alosztályú (24—36 éves) népfelkelőknek, akik a most folyó bemutató szemléken valamilyen okból nem jelenhettek meg, december 29-én kell Nagykanizsán utóállításra jelentkezniük.

— **A katonák nem kapnak karácsonyi szabadságot.** A közös hadügyminiszterium elrendelte, hogy tekintettel a kiképzésre szánt idő rövid voltára, de arra is, hogy az ellenséggel szemben álló csapatok vasárnap és ünnepnapokon is kivétel nélkül nehéz körülmények között kénytelenek köteleességeiket teljesíteni, nem engedhető meg, hogy a hazai helyőrségeken levő parancsnokságokhoz beosztottak szabadságot kapjanak, sőt ellenkezőleg, a karácsonyi napokat az eddiginél is szorgalmasabban kell kihasználni a kiképzésre és a katonai szolgálatra. Csupán annyi kivétel tehető, hogy december 24. és 25-én, továbbá újév napján délután szabadság adható.

— **A polgári őrség kérése.** A helybeli polgári őrségnek az őrtányán meg egy divánra, vagy ottománra volna szüksége, mivel az eddig a közönség részéről rendelkezésre bocsájtott 3 diván kevés. A polgári őrség ezért arra kéri a közönséget, hogy akinek van egy felesleges divánja vagy ottománja, kölcsönképen bocsássa a polgári őrség rendelkezésére. Szíves jelentkezés Bittera Béla parancsnokhoz kerüik.

— **Legszébb ajándék és örökemlék.** Gyönyörű kivételű, művészi munkája fémlakett jelent meg világháború és hős katonáink emlékére. A plaketten, amely plüschre szerelve bronz- vagy ezüst színben kapható, dicsőségeseen uralkodó királyunk és a nemet császár hű portréi láthatók hadiflobogók, fegyverek, csákok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyú turulmadár, karmai között kardot tartva cikázó villámokkal árasztja el a velünk harcba álló hét ellenséges hatalom címereit. A plakett közepén szépen cizellált mezőben ez a felírás: „1914. Viribus Unitis”, amely így királyunk fekölt jelmondatával szóban is kifejezésre juttatja a plakett színből. Az emléklakett, amely asztalra állítható, vagy falra akasztható, 24 cm. széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a legszebb ajándék és emlék. Ára 7 korona és megrendelhető — a pénz beküldése ellenében vagy utánvételt, ingyenes csomagolással, bérmentelenül, az egyedül jogosított gyártónál: Höcker H. és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest IX., Üllői-út 29. Ugyanilyen kivételű plakett

kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom címere egy ágyuval, egy tenger alatt járó torpedóval és egy leghajóval van körülveve, szép vörös vagy fekete fára szerelve 3 koronáért, plüschre szerelve 5 koronáért kapható fenti cégnél.

— **A zab maximális ára.** A hivatalos lap közli, hogy a kormány a zab árát métermázsánként 24 koronában állapította meg. Ezt a legmagasabb árat, amely magában foglalja a rakódó-állomáshoz való szállítási költséget is, zsák nélkül és az átvétel helyén történt eladás esetére kell érteni. A legmagasabb ár december 25-én lép életbe. Kicsinyben való eladásnál az ár arányosan magasabb lehet.

— **A háború.** Nyugat-Galiciában még mindig folytak a harcok a Krakó tájáról visszavert oroszokkal, kik újból nagyobb haderőkkel fejtenek ki ellenállást. A nagy küzdelem immár Przemysl köré és a Dunajec alsó folyásához húzódtott. Az orosz csapat kétségbeesett ellenállása dacára képtelen eredményt elérni s diadalmasan előnyomuló csapataink — az utóbbi napok jelentős sikereitől áthatva — Nyugat-Galiciát fokozatosan tisztítják meg az ellenségtől. Győzelmes csapataink Limanovánál döntő győzelmet arattak az ellenségen, offenzíváját teljesen tönkre tették s huszonhatezer foglyot ejtettek. Lengyelországban Varsó közelében vertük meg az oroszokat egy többnapos elkeseredett küzdelemben, úgy, hogy az oroszok ezen a vonalon is kénytelenek visszavonulni. A szövetséges seregek már egész közel járnak Varsóhoz. Az oroszok, úgy látszik, elkészültek arra, hogy Varsó el fog esni, mert már megkezdték a város kiürítését. Londoni hírek szerint Varsó elesése után békekiáltás fog megindulni. A muszkára különben is az utóbbi napokban rossz idők járnak, Galiciában és Orosz-lengyelországban súlyos vereséget szenvedtek, ezekben a harcokban sebesültekben, halottakban és foglyokban mintegy 250,000 ezer embert veszítettek, ehhez járul még, hogy Szentpétervárott és az ország több részében forradalom van kitörőben s ki kellett hirdetni az ostromállapotot. Varsót a német Zepplinnek szakadatlanul bombázzák, a minap is 18 bombát dobtak le a városra, melyek kilencven embert megöltek s ötvenet megsebesítettek.

A déli harctéren csapataink új csoportosítása folyamatban van. A legutóbbi harcokkal kapcsolatosan elterjedt hírek jórésben túlzottak vagy teljesen mítólanok. A tény az, hogy a seregek túlerőben voltak, mert gyors elhatározással a bolgár határról a harcvonalba vetették pihent csapataikat. Erre hadvezetőségünk az egész vonalon elrendelte a visszavonulást, mert az időjárástól is sokat szenvedett, fáradt katonáink nem tudták eredményt elérni. Az egyes csapatok folytonosan harcolva vonultak vissza. Belgrádból kivonult seregünk fellobbantotta maga után a vasúti hidat. — A romániai Galacból jelentik, hogy Galacon keresztül Oroszország több hajóra való katonát és munióit küldött Szerbiának. A hajók a szerbiai Prahovában kötöttek ki. A legújabb híradás szerint az újból csoportosítandó balkáni haderőnk élére egészen új vezetőség kerül. Így Potiorek Oszkárt nyugdíjazták, balkáni hadseregünk fővezérlete Jenő kir. hercegre lett bízva s Bosznia-Hercegovinában vezénylő tábornaggyá Sarkotič István lett kinevezve. Hadműveletünk Szerbia ellen már a közeli napokban teljes vehemenciával fog megindulni s az ellenségnek csakhamar módja lesz tapasztalni, hogy visszavonulásunk nem befolyásolta balkáni haderőnk hősiességét.

A nyugati hadszíntéren a német csapatok átkeltek az Yser-csatornán s erélyes előnyomu-

lással támadják az ellenség hadállásait. Armentieres bombázása ismét nagyobb erővel folyik. Péntek estétől szombat reggelig nem kevesebb, mint ezer granát repült a városba.

A törökök is sikeresen harcolnak az angolok ellen. A török előcsapatok megérkeztek Suez elé. Igen értékes győzelmet arattak a törökök az oroszokon is a Csorok-folyó balpartján és Kotur irányában. A török csapatok a harctér egész vonalán előnyomulóban vannak.

— **Ha az ünnepekben** kellemesen akar szórakozni, menjen el a moziba, hol szombaton délután és este ünnepi műsor lesz bemutatva. A műsor legkimagaslóbb számai a háborus aktualitások lesznek, melyek közül tizenhat kép kerül színre úgy az északi, mint a nyugati harcterről. Az igazán szenzációs dráma címe: »Saramos«, amely öt felvonásban szebbnél-szebb jeleneteket örökít meg. Ezenkívül még több humoros számból áll a szombati műsor.

— **Az öreg népfelkelő dala.** Varga István népfelkelő tizedes, muraszerdahelyi hídró, a következő józsi, lelkes katona-verset küldte be lapunknak, melyet eredetiségénél fogva teljes ép-ségében, javítás nélkül közlünk:

Ezerkilencszáztizennégy esztendőn,
Harcba szállott minden magyart egyenlőn,
Öfelsége parancsát kihirdette:
Fegyvert bírók jöjjetek a harctérre!

Megtörtént a bevonulás ideje,
Ifju, öreg s népfelkelő ment egyszerre,
Az ifjakat siratják a léányok,
Órgeket könnyezik a családok.

Ne sirjatok léányok az ifjakért,
Család te se hullad könnyed apáért,
Hazánk hívja fiait védelemre,
Várjatok mind a dicső győzelemre!

Nem ismerte még a muszka a magyart,
Azt hitte, hogy úgy lesz, amint ő akart,
Ne féljete, meglátja vitézségünk,
Isten velünk és megáldja fegyverünk.

Magyar nevünk, becsületünk szent legyen,
Minden nemzet megérténi rettegjen,
A magyark Istenére esküszünk,
Semmiféle ellenségtől nem félünk!...

— **Katona-takarók,** pokrócok, tricotáruk, gyapju (teveszór) mellények, lábszár-, térd- és ermelegetők, hősapkák, kezyük, harisnyák, hasmelegetők olcsóbb és finomabb kivitelben a Wortman divatruházban.

— **A Világháború Képes Krónikájának** most jelent meg a 12-ik száma, mely tele van szebbnél-szebb képekkel, mélynyomású műmelléklete pedig Bér Dezsőnek, a kiváló művésznek rendkívül sikerült karácsonyi rajza. Ezenkívül képsorozatban mutatja be a fűzet a skinek a hadviselésben való alkalmazását. A háború történének tárgyalása során Namur elcsétt, Löwen város pusztulását, az oroszoknak Kelet-Porszországban való garázdálkodását adja elő a fűzet élénk, részletekre is kiterjedő pontossággal. „A mai hadviselés” című rovatban az orosz hadsereg szakszerű ismertetése van. Ezenkívül „A háború humora” egészíti ki a változatos tartalmú fűzetet, melyhez ezuttal is ingyen van mellékelve Jokai: „A jövő század regénye” című művének egy íve. Egy fűzet ár 24 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsó-lendván.

— **„Rózsavölgyi Album 1914. karácsony”** a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden üzleti számítást és annak eredménye, hogy az album tartalmának összeállítására és kiállítására várakozósan felül sikerült. Országunk első zenemű kiadó cégétől csak jót vártunk és a legjobbkat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 koronás album. Huszka, Jakobi, Szirmai, Zerkovitz világsikert aratott művei között találjuk a legnépszerűbb magyar műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letében. Az album izlées és diszes kiállításra, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető Balkányi Ernő papírkereskedésében vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű kiadó cégnél, Budapest IV., Szervita-ter 5.

Háborus zsebatlasz.

A naptári részen, a háború előzményein és az ellenséges államok földrajzi ismertetésén kívül ad **hat nagy háborus térképet**, gyönyörűen színezve. Kapható és megrendelhető **BALKANYI ERNŐ** könyvkereskedésében Alsó-lendván és Muraszombatban.

Ára 2 kor. 50 f.

— **Családi dráma.** Viszket Károly tabi tanítót a lakásán nagy vértócsában, holtan találták. A holttest fején hét nagy seb tátongott, melyek baltacsapástól erednek. A vizsgálat hamarosan megállapította, hogy a szerencsétlen embert a tulajdon felesége, szül. Polgár Karolina, gyilkolta meg. A dráma oka családi viszálykodás. Az aszszonyt, aki tettét beismerte, letartóztatták.

— **Az Est és a háború.** Az újság hírszolgálatát a háború állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és legköltségesebb feladatok elé. Százszorosan nehéz a feladat, mikor a magunk háborúját vívjuk, amikor a mi tüzhelyünk nyugalmaért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden újságíró megtanulta már és tudja, hogy a hírszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekintettel lennünk, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradunk és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditerve és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden harcterén s a táborokból küldik lelkiismeretes, hű tudósításait és ismertető, színes cikkeiket, úgy, ahogyan ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak itthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban levő külföldi sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjai közé. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háború kitörése óta ezerszámra küldi ennek az újságnak a kiadója Az Estet a tabori postákon és a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta messzi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot. Az Est kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt van.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy annak dacára, hogy engem katonai szolgálatom Alsólendvától távol tart, modernül berendezett

mechanikai-, gépjavító- és lakatos-műhelyem

(Alsó-utca, Levasits-féle ház) továbbra is akadálytalanul végez és a leggyorsabban szállít mindenféle munkát.

B. pártfogást kér teljes tisztelettel

Schaffhauser Endre
gépiakatos és mechanikus.

*-17

A legértelmesebb

legkeresettebb s

legjobb tanácsadó a

KINCSES KALENDÁRIOM

az 1915. esztendőre

megjelent s kapható

2 (két) koronáért

Balkányi Ernőnél

Alsólendva és Muraszombat.

Nagy karácsonyi vásár!

Zalamegye legolcsóbb bevásárlási forrása:

BARTA ÉS FÜRST

elsőrendű női divat-nagyáruháza NAGYKANIZSÁN, Főut

Interurban-telefon

(az Első Magyar Ált. Biztosító új palotájában)

Interurban-telefon

323. sz.

323. sz.

Női- és leányka-kabátok,

ruhakelmék, bársonyok, selymek, szörme-garnitúrák, vásznak, siffonok, szőnyegek, függönyök, katonai felszerelések, kész bluzok, pongyolák.

Előnyös

butorvásárlást ajánl

Székely Vilmos

:: butortelepe ::

(volt Fialovits-féle üzlet)

Nagykanizsa, Főut 8. sz.

(Bazár-épület.)

52-38

Nagy választék: háló, ebédlő, szalon uri szobákban, vas- és rézbutorokban, saját készítményű angol bőr- és bárminemű kárpitos munkákban.

Modern hálószobák toiletlettel

400 koronától feljebb!

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

SZÉKELY VILMOS

Nagykanizsa.

A miniszterium által engedélyezett és a kir. tanfelügyelőség által 663/191. sz. alatt ajánlott

Zalamegye legújabb fali térképe megjelent

Nagyon szép kiállításban

Iskolai és irodai célra!

Ára 22 korona.

Megrendelhető BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendva

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

Köhöges

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nandor gyógyszerárában.

*-71

Hadba vonulóknak

! nélkülözhetetlen !

Legjobb gyártmányú önbortváló készülék

egész finom, nikkelt kivitelben, díszes börtokban, 6 db. késsel igen jutányos árban kapható

Balkányi Ernő üzletében

Alsólendva.

Névjegyek

a legdivatosabb kivitelben

a leggyorsabban készülnek

a Balkányi-nyomdában.

Nagy választék jó minőségű és izléses butorokban.

Teljes lakberendezések!

OLCSÓ ÁRAK! 52-36

Előzékeny pontos kiszolgálás.

Somogyi Ede

kárpitos butorraktára

Nagykanizsa, Városház-palota.

Saját készítményű ANGOL BÖRTOROK.

Függönyök. Szőnyegek.

Iparművészeti tárgyak.

SAJÁT ASZTALOSMŰHELY!

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BECK MIKSA sütődéje a Főuton (saját ház).

BORS ISTVAN költégyártó.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézszőlőművelő.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

ELEFAND DÁVID épület- és műbádogos. Zománczott edény raktár.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, díszmű-, üveg-, porcellán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORENCICS JÓZSEF szikvizgyára. Kivátna szikvizet vidékre is szállít.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata.

GÖNCZ GABOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

KANCSAL JÓZSEF vendéglője a Kanizsai-utcában

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN órás és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst árukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz- és gépi-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PÁL épület- és géplakatos.

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beck-f. házban

POLLAK LAZÁR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

PANDUR LAJOS szoba- és cimpfestő, épület- és butor-mázoló

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-tér, dr. Filkor-féle ház) legolcsóbb bevásárlási forrás rőfös-, rövid- és divatáru-cikkekben.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főut

SIPOS DÁNIEL elsörendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Özv. TUSKE FERENCNÉ vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkóraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fás és zöld szőlőültvényeket a legjobb bor- és esemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszufalu.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztmárton

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédracs.

CSEKE KÁRCLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédics.

GASPARICS JÁNOS cipésmester Külsősárd

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GREGOR JÁNOS molnár Muraszerdahely.

GAAL SÁNDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MÁRTON bádogosmester Belatinc.

IVANICS FERENC ácsmester Hosszufalu.

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Murahely.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszufalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerekpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszufalu.

KEPE MIHÁLY Lendvahosszufalu. Elvállal mindenféle betonmunkát. Kész betoncsövek raktára.

KIRÁLY JÓZSEF fakereskedő, Felsőlakos.

Tűzifa eladás ötenként K 36.—.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa.
MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pörszombat
MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Dekiezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bérloje Igló.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KAROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT bútorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjántalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABO FERENC cipész Lendvavásárhely.

SZOCsÁK LAJOS cipész Csesztreg

SZIGETI EMIL vendéglős és mészáros Szentgyörgyvölgy.

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

TIRÁSZI JÁNOS vendéglős Lendvajakabfa.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

VASS GÉZA arztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB gőzmalma Göntérháza.

Franciaország

Oroszország

Szerbia és

Európa háborus

TÉRKÉPE.

Különféle nagyságban s árban kapható

Balkányi Ernő

könyvkereskedésében Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

Érdekesítő olvasmányok!

Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak valóssággal szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháború Képes Krónikája

immal jelenik meg. Minden füzethez nagy térkép, vagy Jókainak egy gyönyörű regénye van mellékelve, azonkívül műmellékletek.

24 fillér

A füzetek többféle kiadásban, hetenkint egyszer jelennek meg! Egy-egy füzet ára csak **24 fillér!**

24 fillér

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomdájában Alsólendván.